

Fagskolen Aldring og helse
Høyere yrkesfaglig utdanning
Studieplan
for
Demensomsorg og alderspsykiatri

Innholdsfortegnelse

1.0 Fagskoleutdanning i Demensomsorg og alderspsykiatri.....	4
1.1 Fagskoleutdanning	4
1.2 Nasjonalt senter for aldring og helse.....	5
1.3 Demensomsorg og alderspsykiatri	5
2.0 Mål og læringsutbytte.....	7
2.1 Læringsutbytte etter fullført utdanning	7
3.0 Opptakskrav	9
3.1 Realkompetansevurdering	9
4.0 Pedagogisk grunnsyn.....	10
5.1 Kontakt og oppfølging av studenter	11
5.2 Krav til teknologi og dataferdigheter	11
5.3 Læringsplattform.....	11
5.4 Læringsgruppemøter	11
5.5 Fysiske samlinger og nettsamlinger	12
5.6 Praksis	12
5.7 Pensum	13
6.0 Vurderings- og eksamensordninger	13
6.1 Mappevurdering	13
6.2 Vurdering av praksis	14
6.3 Eksamen	14
7.0 Vitnemål.....	15
8.0 Organisering, innhold og læringsutbytte	15
8.1 Studiets organisering	15
9.0 Emne 1. Etikk, samhandling og kommunikasjon.....	16
9.1 Læringsutbytte etter fullført emne 1	17
9.2 Sentrale tema i emne 1.....	18
10 Emne 2. Demens og psykiske sykdommer hos eldre	18
10.1 Læringsutbytte etter fullført emne 2.....	19
10.2 Sentrale temaer i Emne 2	20
11.0 Emne 3. Demens og alderspsykiatri - fordypningsarbeid	20
11.1 Læringsutbytte etter fullført fordypningsarbeid emne 3:	20

12.0 Emne 4. Miljøbehandling	21
12.1 Læringsutbytte etter fullført emne 4.....	21
12.2 Sentrale temaer i Emne 4	23
13.0 Emne 5. Miljøbehandling i praksis – eksamen	23
13.1 Læringsutbytte etter fullført Emne 5	23
4.0 Praksis - læringsutbytte	25
Praksis fordeler seg jevnt gjennom hele studieløpet, jamfør tabell om studiets organisering,	
8.1. Læringsutbyttene er beskrevet som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.	
Praksis gjennomføres oftest på egen arbeidsplass.....	25
14.1 Læringsutbytte i praksis	25

Revidert 10.08.2023

1.0 Fagskoleutdanning i Demensomsorg og alderspsykiatri

1.1 Fagskoleutdanning

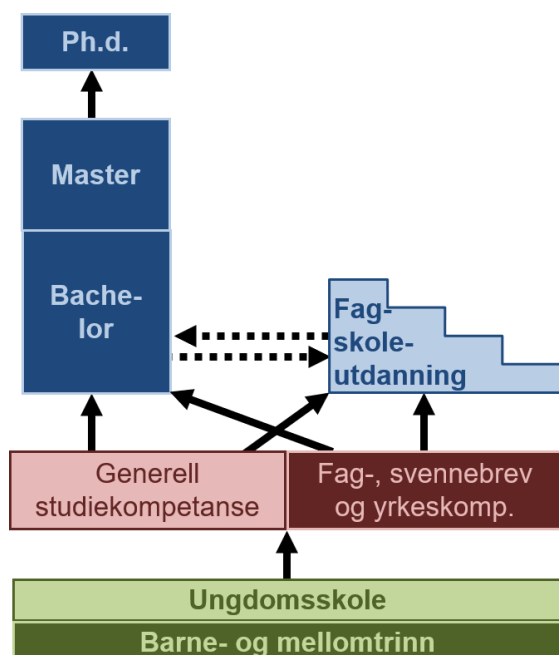
Fagskoleutdanningene i helse- og oppvekstfag har som overordnet mål å utdanne reflekterte yrkesutøvere, med høy yrkesetisk forståelse som tar initiativ til å planlegge, organisere og iverksette tiltak i samarbeid med tjenesteytere, brukere/pasienter og pårørende.

Fagskoleutdanningene skal sikre den enkeltes, samfunnets og arbeidslivets behov for ny kompetanse i tråd med nye oppgaver og utfordringer innen helse-, oppvekst- og sosialsektoren.

I det formelle skolesystemet plasseres fagskoleutdanningen på nivå over videregående skole og betegnes som høyere yrkesfaglig utdanning. Den skal være praktisk og yrkesrettet, mens høgskoleutdanning er akademisk og forskningsbasert.

Utdanningene som tilbys ved fagskoler legger sterk vekt på tette bånd til arbeidslivet, og kalles "arbeidslivets utdanning". Studentene er gjerne ansatte i en virksomhet der det er aktuelt og ønskelig med kompetanseheving og fordypning innen demensomsorg og alderspsykiatri. Å lære seg å kombinere teori med praksis gjennom å arbeide med virkelighetsnære utfordringer er sentralt.

Fagskoler reguleres av Lov om høyere yrkesfaglig utdanning og utdanningene akkrediteres av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT).

Modell: Norske utdanningssystem, NOKUT 2022

1.2 Nasjonalt senter for aldring og helse

Aldring og helse er en nasjonalt senter som har mange oppgaver knyttet til kompetanseheving og forskning. Fag- og forskningsprosjekter foregår i nært samarbeid med fagpersoner og fagmiljøer i kommuner og ved sykehus. Aldring og helse startet fagskoleutdanning i demensomsorg og alderspsykiatri i 2008 og i 2013 ble tilbudet utvidet med fagskoleutdanning innen Utviklingshemning og aldring. Fagmiljøet ved Aldring og helse kommer studentene til gode.

Fagskolen Aldring og helse

Fagskolen Aldring og helse er et utdanningstilbud ved Nasjonalt senter for aldring og helse. Den er ettårig og gjennomføres på deltid over to år. Tilbudet er nett- og samlingsbasert. Den gir 60 studiepoeng og fagskolegrad. Kvaliteten i utdanningen er godkjent i samsvar med nasjonale krav til fagskoleutdanning (NOKUT).

Med bakgrunn i Demensplan 2015 og Kompetanseløftets satsning, startet Aldring og helse fagskoletilbudet i 2008. Videreføringen av Demensplan 2020, Kompetanseløft 2020 og Stortingsmelding 15 «Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre» aktualiserte behovet for utdanningen. Fra 2013 har Aldring og helse også tilbydd utdanning i Utviklingshemning, miljøarbeid og aldring.

Siden oppstarten i 2008 er Tønsberg blitt brukt som samlingssted i det nasjonale tilbudet. Fra og med 2015 har studietilbud blitt etablert på andre studiesteder lokalt og regionalt.

1.3 Demensomsorg og alderspsykiatri

Demens

Demens er et samlebegrep på flere kroniske sykdommer som rammer hjernen. Sykdommene utvikler seg over tid og fører til endringer på områder som hukommelse, språk og væremåte. Demens påvirker evnen til å fungere i dagliglivet. Vi antar at det finnes rundt 80 000 nordmenn med demens. Hvert år vil omkring 10 000 nye personer få demens. Ettersom vi lever lenger enn før, vil flere utvikle sykdommen. I 2050 antar vi at 160 000 nordmenn vil ha demens. Demens påvirker forventet levealder (Aldring og helse, 2020).

Både Demensplan 2020 og Demensplan 2025 vektlegger å gi personer med demens et godt og meningsfylt liv der de blir involvert i beslutninger og har innflytelse. Dette fordrer kompetent helsepersonell i møte og samhandling med pasient og pårørende, og en god organisering og struktur innen demensomsorg og miljøbehandling. Nasjonal faglig retningslinje om demens, Helsedirektoratet (2017) gir anbefalinger i demensomsorgen.

Alderspsykiatri

Definisjonen «alderspsykiatri» knyttes vanligvis til en målgruppe basert på alder; personer der psykisk sykdom debuterer etter fylte 65 år. Ofte inkluderer alderspsykiatri også eldre med psykisk sykdom som har debutert tidligere i livet. Studiet tar for seg psykisk helse og sykdom hos eldre uavhengig av alder ved sykdomsdebut.

Depresjon, angst og demens utgjør de vanligste psykiske sykdommene blant eldre.

Undersøkelser viser at rundt 20% i aldersgruppa over 65 år har depresjon, av disse har 3-4% alvorlig depresjon. Rus, selvmord og søvnforstyrrelser er andre sentrale psykiske helseutfordringer hos eldre. Forekomst av psykiske sykdommer blant eldre forventes å stige på grunn av økende eldrebefolkning. Psykisk sykdom hos eldre opptrer oftere sammen med kroppslig sykdom og funksjonssvikt, og disse påvirker hverandre gjensidig. Dette fordrer kompetent helsepersonell som kjenner til kompleksiteten av psykiske sykdommer hos eldre, har kunnskap om forebyggende tiltak, og kan samhandle med pasient og pårørende. Nasjonale faglige råd (2019) gir råd om hvordan kommunene kan tilrettelegge tiltak for å redusere risiko for psykisk sykdom hos eldre, hvordan psykisk sykdom hos eldre kan oppdages, og råd om videre utredning og behandling.

Persontrent omsorg / miljøbehandling

Fagskoleutdanningene til Aldring og helse vil gi spisskompetanse i miljøbehandling innen demens og psykisk helse basert på persontrent omsorg som verdigrunnlag. En persontrent tilnærming innebærer å ivareta den enkeltes ressurser, og legge til rette for mestring, aktivitet og deltakelse i hverdagen. Menneskets absolutte verdi anerkjennes uavhengig av alder og kognitiv funksjon, og ha en persontilpasset tilnærming med fokus på det unike hos det enkelte mennesket gjennom hele sykdomsforløpet vektlegges.

Styringsdokumenter

Dette er dokumenter som er styrende for helsetjenester til eldre, personer med demens og eldre med psykisk sykdom. Lovverk er ikke tatt med i denne oversikten.

- Demensplan 2025. Handlingsplan. Helse- og omsorgsdepartementet 2020
- Kompetanseløft 2025. Helsedirektoratet, 2021
- Meld. St. 7 (2019-2020) Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023
- Meld. St. 15 (2017-2018). Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre. Helse- og omsorgsdepartementet, 2018
- Meld. St. 19 (2014-2015). Folkehelsemeldingen – Mestring og muligheter
- Meld. St. 26 (2014-2015). Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet
- Meld. St. 29 (2012-2013). Morgendagens omsorg. Helse- og omsorgsdepartementet, 2013
- Plandokument for norsk alderspsykiatri 2011-2020 (Norsk psykiatrisk forening)
- Nasjonal faglig retningslinje om demens. Helsedirektoratet, 2017
- Nasjonale faglige råd, Psykiske lidelser hos eldre. Helsedirektoratet, 2019

2.0 Mål og læringsutbytte

Fagskoleutdanningen i Demensomsorg og alderspsykiatri har som overordnet mål å utdanne reflekterte yrkesutøvere, med høy yrkesetisk forståelse som tar initiativ til å planlegge, organisere og iverksette tiltak i samarbeid med tjenesteytere, brukere/pasienter og pårørende. Fagskoleutdanningene skal sikre den enkeltes, samfunnets og arbeidslivets behov for ny kompetanse i tråd med nye oppgaver og utfordringer innen helse-, oppvekst- og sosialsektoren.

2.1 Læringsutbytte etter fullført utdanning

Beskrivelsen av læringsutbyttene er inndelt i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. De er utformet ut ifra det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket, på fagskolenivå 5.1. De finnes på overordnet nivå og på emnenivå.

Kategoriene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse beskrives som:

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Kunnskaper er: forståelse av teorier, fakta, begreper, prinsipper, prosedyrer	Ferdigheter er: evne til å løse problemer og oppgaver. Det er ulike typer	Generell kompetanse er: Evne til å anvende kunnskap og ferdigheter på en

innenfor fag, fagområde og/eller yrker.	ferdigheter: kognitive, praktiske og evnen til kommunikasjon.	selvstendig måte i ulike situasjoner gjennom å vise samarbeidsevne, ansvarlighet, evne til refleksjon og kritisk tenking i studier og yrker.
---	---	--

Overordnede læringsutbyttebeskrivelser for studiet:

KUNNSKAP
<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om Eldres helse, demens og psykiske sykdommer hos eldre og om kartleggingsarbeid i hele sykdomsforløpet • har kunnskap om verdigrunnlaget i personsentrert omsorg • har kunnskap om teorier, prinsipper, faglige verktøy og metoder innen miljøbehandling • har kunnskap om forebygging og rehabilitering for personer med demens og eldre med psykisk sykdom • har innsikt i gjeldende styringsdokumenter og lovverk for helse- og omsorgssektoren • har kunnskap om organisering av demensomsorg og psykisk helsearbeid til eldre i hele sykdomsforløpet • har kunnskap om tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid i tjenestetilbudet til personer med demens og eldre med psykiske sykdommer • kan oppdatere sin kunnskap i fagområdene demensomsorg og alderspsykiatri • forstår at faglig kvalitet innen demensomsorg og psykisk helsearbeid til eldre har betydning for helsetjenester i et samfunnsperspektiv
FERDIGHETER
<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan anvende kommunikasjonsformer og teknikker profesjonelt i samarbeidet med pasienter, pårørende, frivillige, kollegaer og andre aktuelle yrkesgrupper • kan anvende kunnskap til å observere, kartlegge og rapportere endringer i helsetilstand og/eller funksjon som medfører behov for utredning, forebygging og/eller behandling • kan anvende kunnskap til å observere og kartlegge grunnleggende psykologiske behov for å etablere et støttende sosialt miljø for personer med demens og eldre med psykiske sykdommer. • kan anvende kunnskap til å identifisere og kartlegge pasientens ressurser, og ta initiativ til tiltak som kan forbedre eller opprettholde funksjonsevne. • kan anvende kunnskap til å observere og kartlegge pasientens aktivitet og deltakelse og vurdere hjelpemidler og tiltak i det fysiske miljøet slik at pasienten mestrer og føler seg trygg • kan anvende kunnskap for å identifisere, kartlegge og reflektere over etiske utfordringer og dilemmaer i demensomsorgen og/eller innenfor alderspsykiatri, slik at utøvelsen fremmer tillit og om mulig unngår bruk av tvang og makt • kan finne informasjon og fagstoff som er relevant i demensomsorg og alderspsykiatri

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har forståelse for de faglige og yrkesetiske retningslinjer som regulerer tjenestetilbud innen fagområdene demensomsorg og psykisk helsearbeid til eldre
- har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk ved at brukermedvirkning, personens integritet og faglig forsvarlighet er ivaretatt i demensomsorgen og/eller alderspsykiatri
- kan utføre miljøbehandling etter grunnlagstenkningen i personsentrert omsorg
- kan utføre miljøbehandling til personer med demens og eldre med psykiske sykdommer, gjennom hele sykdomsforløpet ved å kartlegge, identifisere, planlegge, utforme, iverksette og evaluere
- har forståelse for at forholdet mellom pasientens ressurser og omgivelsenes krav påvirker mestring, aktivitet og deltakelse hos personer med demens og eldre med psykiske sykdommer
- kan utvikle tjenester til personer med demens og eldre med psykiske sykdommer i tråd med kunnskapsbasert praksis og i samarbeid med andre faggrupper, kommunale tjenestetilbud, brukerrepresentanter, pårørende og frivillige
- kan utvikle kvaliteten på tjenester til personer med demens og eldre med psykiske sykdommer
- kan utvikle tjenestetilbudet til personer med demens og eldre med psykiske sykdommer gjennom kunnskapsdeling, faglig veiledning, faglig/etisk refleksjon på arbeidsplassen

3.0 Opptakskrav

For opptak på grunnlag av formell kompetanse kreves enten

- a) fullført og bestått videregående opplæring innen helse- og oppvekstfag, med fagbrev som helsefagarbeider eller omsorgsarbeider, eller
- b) vitnemål for yrkeskompetanse som hjelpepleier eller aktivitør.

Søkere med utenlandsk fag- eller yrkesopplæring kan gis opptak på grunnlag av formell kompetanse dersom opplæringen er godkjent som sidestilt med norsk vitnemål og fagbrev.

3.1 Realkompetansevurdering

Søkere som ikke oppfyller de formelle opptakskravene, og som er 23 år eller eldre i opptaksåret, kan tas opp på grunnlag av tilsvarende realkompetanse. Søkeren må kunne dokumentere relevant yrkeserfaring og relevant kompetanse tilsvarende VG 3-nivå i yrkesfaglige opplæringsprogram som oppfyller det formelle kriteriet etter første ledd, tilsvarende nivå 4 i Nasjonalt rammeverk for livslang læring.

4.0 Pedagogisk grunnsyn

Fagskolen Aldring og helse bygger på et helhetlig menneskesyn og humanistiske verdier, som likeverd, respekt, mot, nestekjærlighet, lojalitet og ansvarlighet. Studiet er tilrettelagt etter voksenpedagogiske prinsipper, med utgangspunkt i studentaktive læringsformer. Fagskolens pedagogiske grunnsyn kan best karakteriseres som en konstruktivistisk tilnærming til læring. Studentene skal ikke passivt motta informasjon, men konstruere sin kunnskap ved å tolke, forstå og knytte informasjonen opp mot det de kan fra før. På denne måten vil studentenes teoretiske kunnskap kunne komme i spill med deres praktiske yrkeserfaring. Læring både som en kollektiv og individuell prosess er grunnleggende i dette læringsperspektivet. Gjennom faglige samtaler og diskusjoner i fysiske samlinger, på læringsplattform og i nettmøter, deles og brynes kunnskap både fra teori og praksis.

Metodene veksler mellom å skrive, lese, samtale og å utføre praktiske handlinger, der refleksjonsarbeid er bindeleddet mellom teoretisk- og erfaringsbasert kunnskap. Det er viktig for å skape forståelse og mening. Den ytre dialogen (samtalen med andre medstudenter/lærer) er viktig for å få i gang en indre dialog (individuell tolkning, refleksjon og konstruksjon) med læringsstoffet. Mye av kommunikasjonen vil på grunn av teknologien være asynkron. I denne sammenheng anses det som en fordel fordi det vil gi mer tid til refleksjon og kan være en god kommunikasjonsform for de som er mindre verbale i en muntlig sammenheng.

I et nasjonalt studietilbud er IKT et viktig verktøy for samspill studentene imellom, og mellom studenter og lærere. Det muliggjør kunnskaps-, erfarings- og meningsutveksling mellom studentene og lærere, til tross for geografiske avstander. Det benyttes digitale verktøy og pedagogiske metoder for å utvikle de muntlige dialogene på nett.

Skriftspråket brukes aktivt som et ledd i den faglige bevisstgjøringen, noe som også kan ha andre positive sideeffekter som for eksempel i pasientdokumentasjon på arbeidsplassen. Ved at studentene bruker IKT – verktøyet som en del av utdanningen, tilegner de seg IKT - kunnskap og utvikler verdifull kompetanse i bruk av verktøyet som også vil kunne komme eget arbeidssted til gode.

Utdanningen bygger på en fleksibel læringsform. Fleksibilitet i denne sammenhengen er muligheten til å gjennomføre studiet med begrenset krav til fysisk oppmøte for undervisning i klasserom. De ulike undervisningsformene og arbeidsmetodene skal fremme studentenes individuelle lærings- og arbeidsprosesser og gi dem forutsigbarhet og mulighet for å planlegge

langsiktig. Utdanningen har derfor rammer som både tar hensyn til et individuelt tilpasset studieopplegg og som sikrer progresjon i studiet.

Arbeidsformen baserer seg på «omvendt undervisning» og «Blended Learning». Det vil bli benyttet en kombinasjon av ulike læringsaktiviteter: forelesning (preprodusert og live), e-læring, veiledning, muntlig fremlegg, faglige diskusjoner og selvstudium. Studiekravene vil bestå av diskusjonsforum, quiz, skriftlige innleveringer, og innleveringer av lyd- og bildefiler.

5.1 Kontakt og oppfølging av studenter

Kontakt med og oppfølging av studenter foregår i hovedsak på læringsplattformen, i nettmøter eller pr. telefon. Studenten kan henvende seg til lærer og lærer vil svare på henvendelsen innen kl. 15.30 påfølgende virkedag. I praksis følges studenten opp av både lærer og praksiskontakt.

5.2 Krav til teknologi og dataferdigheter

For å kunne gjennomføre må studenten ha grunnleggende ferdigheter innen tekstbehandling og tilgang til datamaskin, samt internettilgang. Deler av undervisningsprogrammet vil kreve at datamaskinen har et tekstbehandlingsprogram tilsvarende Microsoft Word, og mulighet til å spille av lydfiler og film via nettet.

5.3 Læringsplattform

Utdanningen bruker Canvas som læringsplattform. Det er en lærings- og møteplass for studenter og lærere. Læringsplattformen gir studentene tilgang til planer og studiekrav, kontakt med medstudenter og lærere og den er en arena for å delta på virtuelle fellesaktiviteter. Den gir tilgang til læringsmaterieell, filmsekvenser, forelesninger, diskusjonsforum, tester, lenker og lignende. I diskusjonsforum skal studentene blant annet drøfte aktuelle problemstillinger med medstudenter og lærere. Innleveringer, tilbakemeldinger og karakterer skjer via læringsplattformen.

5.4 Læringsgruppemøter

Læringsgruppemøter på nett arrangeres jevnlig, og benyttes til muntlige fremlegg, refleksjoner, faglig diskusjoner, forelesning, veiledning på oppgaver og til praktisk informasjon. Informasjon om møtene følger studiets årsplan. Læringsgruppemøtene er obligatoriske.

5.5 Fysiske samlinger og nettsamlinger

Det gjennomføres fire obligatoriske fysiske samlinger med varighet på 3-5 dager for det nett- og samlingsbaserte utdanningstilbudet. I tillegg er det obligatoriske og frivillige nettsamlinger. Samlingene er vesentlig for å forsterke det virtuelle læringsfellesskapet. Det arrangeres fellesundervisning i faglige tema, og det inngår også studiebesøk i noen av samlingene.

5.6 Praksis

Praksis er en obligatorisk del av studietiden og en viktig læringsarena for å oppnå utdanningens læringsutbytte. Praksis gjennomføres i virksomheter som utfører pleie- og omsorgsoppgaver til personer med demens og/eller eldre personer som har psykiske sykdommer. For studenter som har sitt daglige arbeid innen fagfeltet er det høyst aktuelt å bruke egen arbeidsplass. Praksis gjennomføres på egen arbeidsplass etter gitte retningslinjer og avtaler mellom student, leder på arbeidsplassen og skolen. Skolen har utarbeidet en samarbeidsavtale mellom skole og arbeidssted som skal sikre kontakt med praksisfeltet og bidra til utvikling av fagskolen som en praksisnær utdanning.

Studenten gjennomfører obligatoriske studiekraav i praksis. Det siste studiekraavet er avsluttende eksamen for utdanningen. Studenten beskriver, reflekterer og diskuterer oppgaver gjennomført i praksis som skriftlige innleveringer.

Studieledelsen gir skriftlig og muntlig informasjon til praksisstedet om innhold og rammer for praksis og studiekraavene som skal gjennomføres. Det tydeliggjøres mål og tema for studiekraavene, samt studentens, skolens og praksisstedets ansvar i planlegging og gjennomføring av studiekraavene. Dette er beskrevet i *Avtale om gjennomføring av praksis*.

Pedagogisk oppfølging sikres ved at fagskolens studieledere har undervisnings-, veilednings- og evalueringsansvar både for studiekraavene og annet studie- og praksisrelatert arbeid. I tillegg oppnevnes en praksiskontakt som skal ha kompetanse på fagskolenivå eller høyere innen fagfeltet. Dette er beskrevet i dokumentet *Organisering av praksis - ansvar og oppfølging*. Skjema *Vurdering av praksis* brukes som evalueringsverktøy.

Der studenten gjennomfører praksis på egen arbeidsplass, må følgende kvalitetskrav være innfridd: Studenten må dokumentere og ha et arbeidsforhold innen tjenestetilbud til personer med demens og /eller eldre med psykiske sykdommer. Det kreves arbeidsgivers tillatelse til at arbeidsstedet kan være praksisarena under utdanningen. Det må bekreftes at studenten innehar en stillingsstørrelse på minst 50 %. *Studentavtale og Avtale om gjennomføring av praksis* sikrer at disse forholdene blir ivaretatt.

Skolen har ansvar for å sikre at studentene har egnede praksisplasser og for å skaffe praksisplass til de studentene som ikke skal gjennomføre praksis på egen arbeidsplass.

Praksis er beregnet til 25 % av samlet studietid. Det utgjør 10 uker og krediteres med 15 studiepoeng som fordeles gjennom hele studieperioden.

5.7 Pensum

Samlet omfang av pensum fra lærebøker utgjør ca 2000 sider. I tillegg kommer det selvvalgt litteratur og andre digitale læringsressurser. Dokumentet *Bokliste* gir oversikt over lærebøker som benyttes i utdanningen. Innholdet av boklisten og læringsressurser for øvrig blir revidert årlig. Studieleidere og bibliotekarene ved Nasjonalt senter for aldring og helse vil bistå studentene med å skaffe tilveie litteratur.

6.0 Vurderings- og eksamensordninger

Vurdering av studenten og dokumentasjon på fullført utdanning vil skje i henhold til Lov om fagskoleutdanning kapittel 4 og 5, og skal bidra til å sikre det faglige nivået ved utdanningen. Det er utarbeidet læringsutbyttebeskrivelser og vurderingskriterier for studiekravene og eksamen, i tråd med Lov om høyere yrkesfaglig utdanning (2018).

Fagskolen benytter mappevurdering, praksis og hjemmeeksamen som vurderingsgrunnlag.

6.1 Mappevurdering

Mappevurdering er en vurderingsform der endelig karakter fastsettes på grunnlag av ett eller flere studiekrav som utføres i løpet av den tiden emnet pågår. Studiekravene innen et emne blir vurdert fortløpende og det gis framovermeldinger muntlig (video) eller skriftlig. Studiekravene varierer i tema, form, nivå og omfang, og relateres både til teori og til yrkesutøvelse på studentens arbeidsplass og studentaktivitet i læringsgrupper. Alle studiekrav er obligatoriske, må være bestått og gjennomført i kronologisk rekkefølge etter angitte tidsfrister.

Det gis en sluttvurdering i hvert emne med bestått/ikke bestått. Vurderingsuttrykket «bestått–ikke bestått» er et selvstendig vurderingsuttrykk uten sammenheng med den graderte karakterskalaen A–F.

6.2 Vurdering av praksis

Praksis vurderes på egne skjemaer. Læringsutbytte, knyttet til de ulike studiekravene i praksis er vurderingsgrunnlaget og vurderes til bestått/ ikke bestått.

6.3 Eksamen

Emne 5 er studiets eksamen. Den er en praktisk- og skriftlig eksamen over 12 uker der den skriftlige delen er en hjemmeeksamen og vurderes etter en gradert karakterskala fra A-F. Den praktiske delen vurderes til bestått / ikke bestått. Innhold, formelle krav, vurderingskriterier og veiledning for eksamensoppgaven utarbeides i fagskolens retningslinjer for eksamen.

Symbol	Betegnelse	Generell beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Studenten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Studenten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Studenten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Studenten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Studenten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Studenten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

7.0 Vitnemål

Studenten vil etter avsluttende eksamen få vitnemål og karakterutskrift. På karakterutskriften vil det fremgå tema og karakter for hvert emne. Oppnådde studiepoeng blir påført vitnemål og karakterutskrift. Ett års utdanning utgjør 60 studiepoeng og gir graden fagskolegrad.

Studenter som tidligere har gjennomført og bestått likeverdig og kompetansegivende emne, kan vurderes med tanke på godskriving og fritak.

Til vurdering av eksamen benyttes det to sensorer, hvorav en ekstern.

Dersom en student ikke gjennomfører hele studieløpet vil studenten etter avsluttet utdanning få en karakterutskrift der det vil fremgå læringsutbytte, antall studiepoeng og karakter for de gjennomførte emner. Det utstedes karakterutskrift for gjennomførte enkeltemner.

8.0 Organisering, innhold og læringsutbytte

8.1 Studiets organisering

Studiet er organisert som et deltidsstudium over to år (tilsvarende ett år fulltid) og gir 60 studiepoeng. Studiet er inndelt i fem emner. Utdanningen gjennomføres som en kombinasjon av fjernundervisning, samlinger (fysisk og nett) og selvstudium.

Arbeidsmengde: Studiets totale arbeidsmengde er beregnet til 1500 timer, derav 300 timer til undervisning/veiledning og 1200 timer til egenarbeid/praksis. Praksis foregår jevnlig gjennom hele studieløpet og er beregnet til 360 timer og 15 studiepoeng.

Tabellen på neste side viser navn på emner, varighet, studiepoeng, praksis og forventet arbeidsmengde.

		Varighet - uker	Studiepoeng*	Praksis**- timer	Arbeidsmengde - timer
År 1	Emne 1 Etikk, samhandling og kommunikasjon	12	9 (1)	10 timer	225
	Emne 2 Demensomsorg og alderspsykiatri - personsentrert omsorg -sykdommer og symptomer -kartlegging og tjenestetilbud	22	17 (2)	55 timer	425
	Emne 3 Demensomsorg og alderspsykiatri Fordypningsoppgave	6	4 (2)	50 timer	100
År 2	Emne 4 Miljøbehandling	24	18 (6)	140 timer	450
	Emne 5 Miljøbehandling i praksis - Eksamen	16	12 (4)	105 timer	300
		80	60 (15)	360 timer	1500

*Tallet i parentes angir hvor mange av studiepoengene som er praksis

** Praksis er definert som perioder der studenten arbeider med praksisoppgaver på arbeidsplassen. Studenter som ikke bruker egen arbeidsplass, må være på avtalt praksisplass i denne perioden i 100 % stilling.

9.0 Emne 1. Etikk, samhandling og kommunikasjon

Emne 1 inneholder temaer som er sentrale i helsegrunnutdanningene og for alle ansatte i helse- og omsorgssektoren; etikk, kommunikasjon, psykologi, sosiologi og stats- og kommunalkunnskap.

Temaene eksemplifiseres og konkretiseres med forhold fra praksis. Emne 1 er tilsvarende de ettårige fagskoleutdanningene i helse- og oppvekstfag.

9.1 Læringsutbytte etter fullført emne 1

KUNNSKAP
<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none">• har kunnskap om etiske teorier og prinsipper, yrkesetikk og etisk refleksjon• har kunnskap om gruppeprosesser og konflikthåndtering• har kunnskap om mangfold, migrasjonshelse, ulike kulturer og urfolk• har innsikt i lover og forskrifter som regulerer rettigheter, ansvar, plikter og kvaliteten på tjenestetilbudet i helsesektoren• har kjennskap til begreper innen sosiologi og psykologi knyttet til enkeltindividet og sosialt nettverk• kan oppdatere sin kunnskap om kvalitetsutvikling og forbedringsarbeid i helsetjenesten• forstår hva kompetanse innen relasjonsbygging, profesjonell kommunikasjon og samhandling i helsetjenesten betyr for tjenestemottakere, pårørende og samfunnet
FERDIGHETER
<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none">• kan anvende kunnskap om etiske teorier og yrkesetikk som grunnlag for refleksjon rundt praktiske problemstillinger• kan anvende kunnskap om kvalitetsutvikling og forbedringsarbeid til å identifisere behov for kvalitetsforbedring knyttet til arbeid i helsetjenesten• kan anvende teknikker og verktøy for å fremme relasjonsbygging og samhandling med tjenestemottakere, pårørende og kollegaer• kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for problemstillinger knyttet til arbeid i helsetjenesten• kan kartlegge situasjoner og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak knyttet til mangfold, migrasjonshelse, ulike kulturer og urfolk
GENERELL KOMPETANSE
<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none">• har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk gjennom refleksjon over egen yrkesutøvelse, samt gjennom kommunikasjon og samhandling med tjenestemottaker, pårørende og samarbeidspartnere• kan kommunisere og samhandle med tjenestemottakere for å ivareta deres individuelle behov, i tråd med brukermedvirkning og helhetlig menneskesyn• kan bygge relasjoner med kolleger, tjenestemottakere, pårørende og samarbeidspartnere• kan bidra til å utvikle arbeidsmetoder og tjenester til tjenestemottakere, gjennom kunnskapsdeling og refleksjon på arbeidsplassen

9.2 Sentrale tema i emne 1

Kommunikasjon og samhandling

- Brukerperspektivet
- Relasjonskompetanse og relasjonsbygging
- Profesjonell kommunikasjon
- Gruppeprosess og konflikthåndtering

Etikk

- Helhetlig menneskesyn
- Ethiske teorier og prinsipper
- Etisk refleksjon

Lovverk og kvalitetsarbeid

- Relevante lover, forskrifter og offentlige dokumenter som regulerer helse- og omsorgssektorens virkeområde
- Kvalitetsutvikling og forbedringsarbeid

Sosiologi og psykologi

- Utviklingspsykologi
- Livskvalitet og mestring
- Sorg- og kriseteori
- Sosiale roller og nettverk
- Migrasjonshelse, kultur, mangfold og urfolk

10 Emne 2. Demens og psykiske sykdommer hos eldre

Emne 2 omhandler demenssykdommer og psykiske sykdommer hos eldre. Sykdomslære, utredning, behandling og tjenestetilbud er sentrale temaer. Det er fokus på pasientens og pårørendes opplevelse av sin situasjon med demenssykdom og med psykiske sykdommer. Personsentrert omsorg introduseres som et verdigrunnlag og en måte å forstå hvordan pasienten opplever sin situasjon. Utfordrende samhandling og lovverket som regulerer dette er også sentrale temaer.

10.1 Læringsutbytte etter fullført emne 2

KUNNSKAP
<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none">• har kunnskap om normale aldersforandringer og aldersrelatert sykdom• har kunnskap om ulike hjernesykdommer som gir demens og om demenstilstanden• har kunnskap om psykiske sykdommer hos eldre• har innsikt i nasjonale anbefalinger for personer med demens og eldre med psykiske sykdommer• har innsikt i aktuelt lovverk som regulerer tjenestene til personer med demens og eldre med psykisk sykdom• har innsikt i aktuelle observasjons-, utrednings- og kartleggingsskjemaer• forstår at utredningsarbeid, kartlegging og diagnostisering har betydning for planlegging av individuell omsorg og pleie gjennom hele sykdomsforløpet• har kunnskap om hvordan demens og psykiske sykdommer hos eldre påvirker behov, ressurser, funksjonsevne, mestring og livskvalitet for pasienten• har kunnskap om personsentrert omsorg som verdigrunnlag.
FERDIGHETER
<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none">• kan observere og kartlegge praktiske og kognitive ferdigheter, behov og ressurser, de ulike symptomene på sykdom og atferdsendringer, og hvordan dette påvirker personen i dagliglivets aktiviteter• kan anvende kunnskap for å gi nødvendig helsehjelp til pasienter som motsetter seg helsehjelpen (Pasient- og brukerrettighetsloven kap 4a og Psykisk helsevernloven)• kan finne informasjon, nasjonalt og i egen kommune, om organisering av tjenestetilbud til personer med demens og /eller eldre med psykisk sykdom• kan identifisere faglige og etiske problemstillinger og behov for tilrettelegging og tillitsskapende samhandling for å unngå krenkelser og overgrep• kan anvende kommunikasjonsteknikker for å oppnå tillit• kan anvende kunnskap om pårørendes behov gjennom kartlegging og samhandling.
GENERELL KOMPETANSE
<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none">• har forståelse for hvordan demens og psykiske sykdommer hos eldre påvirker pasienten• har forståelse for verdigrunnlaget personsentrert omsorg• kan samarbeide, ta kontakt og søke veiledning fra kollegaer og pårørende• har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk ved at studenten ivaretar brukermedvirkning og personens integritet• har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk i personsentrert omsorg der tillitsskapende samhandling med fokus på mestring og livskvalitet i møte med pasient og pårørende er sentralt• har utviklet en faglig og etisk grunnholdning som identifiserer krenkelser og overgrep.

10.2 Sentrale temaer i Emne 2

- Aldringsprosessen og aldringsteorier
- Aldersrelaterte sykdommer
- Personsentrert omsorg som verdigrunnlag
- Demens og sykdommer som kan føre til demens
- Psykiske sykdommer hos eldre
- Rus i eldre år
- Søvn og søvnforstyrrelser hos eldre
- Smerter hos eldre
- Legemiddelbruk hos eldre
- Selvmord hos eldre
- Observasjon, kartlegging og utredning av demens og psykiske sykdom
- Brukermedvirkning og samhandling
- Pasientens opplevelse
- Fysiske rammer og tilrettelegging for ulike brukergrupper
- Pårørendes situasjon

11.0 Emne 3. Demens og alderspsykiatri - fordypningsarbeid

Emne 3 består av et fordypningsarbeid. Fordypningsarbeidet er praksisrelatert og skal gjenspeile hva studenten har lært gjennom hele første studieår, emne 1 og emne 2. Studenten skal derfor bruke kunnskap og litteratur fra emne 1 og emne 2 i tillegg til selvvalgt litteratur som er knyttet til fordypningsarbeidet.

11.1 Læringsutbytte etter fullført fordypningsarbeid emne 3:

KUNNSKAP
<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none">• har kunnskap om hvordan demenssykdom og psykiske sykdommer hos eldre påvirker funksjon, ressurser og behov, og konsekvenser for mestring og livskvalitet• har kunnskap om Kitwoods utvidete modell, de grunnleggende psykologiske behov og positivt personarbeid• har kunnskap om pårørendes situasjon• har kunnskap om organisering av demensomsorgen og psykisk helsearbeid til eldre, og kjennskap til ansvar og oppgaver for aktører og samarbeidsparter i et pasientforløp• har innsikt i gjeldende styringsdokumenter, nasjonale anbefalinger og råd for personer med demens og eldre med psykisk sykdom.

FERDIGHETER
<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • forsøker å sette seg inn i pasientens og pårørendes ønsker, behov og ressurser • kan anvende relevant kartleggingsverktøy • kan gjennomføre en pårørendesamtale • ivaretar pasientens integritet og brukermedvirkning.
GENERELL KOMPETANSE
<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan utføre sitt arbeid i tråd med de faglige og yrkesetiske retningslinjer • forstår kommunikasjonens betydning i samhandling med pasienter og pårørende • kan bygge relasjoner med pasient, pårørende og andre yrkesutøvere • har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk ved at vurderingene knyttet til situasjonen ivaretar brukermedvirkning, personens integritet og faglig forsvarlighet • har utviklet etisk grunnholdning som kommer til uttrykk ved å anvende prinsippene i personsentrert omsorg i relasjon med pasient og pårørende.

12.0 Emne 4. Miljøbehandling

Miljøbehandling basert på personsentrert omsorg er hovedtemaet i emne 4. Det anvendes prinsipper fra personsentrert omsorg for å skreddersy miljøbehandling for den enkelte pasient. Målsetting, tilrettelegging og gjennomføring av miljøtiltak, samt verktøy for evaluering er sentrale temaer sammen med samarbeid, undervisning og veiledning.

12.1 Læringsutbytte etter fullført emne 4

KUNNSKAP
<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om målrettet miljøbehandling og personsentrert omsorg • har kunnskap om bruk av miljøbehandling som forebygging og rehabilitering • har kunnskap om tilrettelegging av psykososialt og fysisk miljø • har kunnskap om trygghetsskapende teknologi og mestrings-teknologi • har kunnskap om spesifikke miljøtiltak • har kunnskap om samhandling og tiltak som fremmer et godt samarbeid med pårørende og frivillige • har kunnskap om tverrfaglig og flerfaglig samarbeid • har kunnskap om veiledning og pedagogiske prinsipper

- har innsikt i nasjonale anbefalinger, råd, håndbøker og veiledere
- har innsikt i aktuelle observasjons-, utrednings- og kartleggingsskjemaer
- har kunnskap om praksismodeller som utviklingsverktøy innen personsentrert omsorg
- har kunnskap om hvordan kvalitetsarbeid innen demensomsorg og psykisk helsearbeid til eldre har betydning for helsetjenester

FERDIGHETER

Studenten

- kan anvende kommunikasjonsformer og teknikker profesjonelt i samarbeidet med pasienter, pårørende, frivillige, kollegaer og andre aktuelle yrkesgrupper
- kan anvende kunnskap til å observere og kartlegge grunnleggende psykologiske behov for å etablere et støttende sosialt miljø
- kan anvende kunnskap til å observere og kartlegge pasientens aktivitet og deltakelse
- kan vurdere hjelpemidler og tiltak i det fysiske miljøet slik at pasienten mestrer og føler seg trygg.
- kan anvende kunnskap til å observere, kartlegge og rapportere endringer i helsetilstand og/eller funksjon som medfører behov for utredning, forebygging og/eller behandling
- kan identifisere, kartlegge og reflektere over etiske utfordringer og dilemmaer i tjenestene
- kan finne relevant informasjon og fagstoff
- kan planlegge, tilpasse, gjennomføre, evaluere og dokumentere miljøtiltak
- kan samhandle med frivillige og pårørende

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan utføre sitt arbeid i tråd med de faglige og yrkesetiske retningslinjer
- har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelse av miljøbehandling der brukermedvirkning, personens integritet og faglig forsvarlighet blir ivaretatt
- har utviklet en etisk grunnholdning der personene med kognitiv svikt og /eller psykisk sykdom i eldre år kan bruke sine ressurser for å oppleve mestring i dagliglivets aktiviteter
- har utviklet en etisk grunnholdning med forståelse av pårørende og frivillige som ressurs
- kan utføre forebyggende og rehabiliterende tiltak etter grunnlagstenkningen i personsentrert omsorg
- kan utføre miljøbehandling etter grunnlagstenkningen i personsentrert omsorg
- kan utvikle miljøbehandling på egen arbeidsplass i samarbeid med pasienter, andre faggrupper, pårørende og frivillige
- kan utvikle personsentrert omsorg gjennom kunnskapsdeling, faglig veiledning og refleksjon på arbeidsplassen

12.2 Sentrale temaer i Emne 4

- Relasjonsbygging og kommunikasjonsmetoder
- Personsentrert miljøbehandling
- Forebyggings-, rehabiliterings- og miljøtiltak
- Rammer og metoder som fremmer miljøbehandling
- Nasjonale føringer som fremmer miljøbehandling, organisasjon og ledelse, organisasjonskultur og etisk refleksjon

13.0 Emne 5. Miljøbehandling i praksis – eksamen

Emne 5 er eksamensperioden med fokus på miljøbehandling i praksis til en person med demens og/eller psykisk sykdom i eldre år.

Eksamen består av å planlegge, gjennomføre og evaluere miljøbehandling i praksis som deretter beskrives i et skriftlig individuelt arbeid.

Innhold, formelle krav, vurderingskriterier og veiledning for eksamen er utarbeidet i dokumentet Retningslinjer for eksamen.

13.1 Læringsutbytte etter fullført Emne 5

Læringsutbytte for Emne 5 er identiske med de overordnede beskrivelsene

KUNNSKAP
<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none">• har kunnskap om Eldres helse, demens og psykiske sykdommer hos eldre og om kartleggingsarbeid i hele sykdomsforløpet• har kunnskap om verdigrunnlaget i personsentrert omsorg• har kunnskap om teorier, prinsipper, faglige verktøy og metoder innen miljøbehandling• har kunnskap om forebygging og rehabilitering for personer med demens og eldre med psykisk sykdom• har innsikt i gjeldende styringsdokumenter og lovverk for helse- og omsorgssektoren• har kunnskap om organisering av demensomsorg og psykisk helsearbeid til eldre i hele sykdomsforløpet• har kunnskap om tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid i tjenestetilbudet til personer med demens og eldre med psykiske sykdommer• kan oppdatere sin kunnskap i fagområdene demensomsorg og alderspsykiatri• forstår at faglig kvalitet innen demensomsorg og psykisk helsearbeid til eldre har betydning for helsetjenester i et samfunnsperspektiv

FERDIGHETER

Studenten

- kan anvende kommunikasjonsformer og teknikker profesjonelt i samarbeidet med pasienter, pårørende, frivillige, kollegaer og andre aktuelle yrkesgrupper
- kan anvende kunnskap til å observere, kartlegge og rapportere endringer i helsetilstand og/eller funksjon som medfører behov for utredning, forebygging og/eller behandling
- kan anvende kunnskap til å observere og kartlegge grunnleggende psykologiske behov for å etablere et støttende sosialt miljø for personer med demens og eldre med psykiske sykdommer
- kan anvende kunnskap til å identifisere og kartlegge pasientens ressurser, og ta initiativ til tiltak som kan forbedre eller opprettholde funksjonsevne
- kan anvende kunnskap til å observere og kartlegge pasientens aktivitet og deltakelse og vurdere hjelpemidler og tiltak i det fysiske miljøet slik at pasienten mestrer og føler seg trygg
- kan anvende kunnskap for å identifisere, kartlegge og reflektere over etiske utfordringer og dilemmaer i demensomsorgen og/eller innenfor alderspsykiatri, slik at utøvelsen fremmer tillit og om mulig unngår bruk av tvang og makt
- kan finne informasjon og fagstoff som er relevant i demensomsorg og alderspsykiatri

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har forståelse for de faglige og yrkesetiske retningslinjer som regulerer tjenestetilbud innen fagområdene demensomsorg og psykisk helsearbeid til eldre
- har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk ved at brukermedvirkning, personens integritet og faglig forsvarlighet er ivaretatt i demensomsorgen og/eller alderspsykiatri
- kan utføre miljøbehandling etter grunnlagstenkningen i personsentrert omsorg
- kan utføre miljøbehandling til personer med demens og eldre med psykiske sykdommer, gjennom hele sykdomsforløpet ved å kartlegge, identifisere, planlegge, utforme, iverksette og evaluere
- har forståelse for at forholdet mellom pasientens ressurser og omgivelsenes krav påvirker mestring, aktivitet og deltakelse hos personer med demens og eldre med psykiske sykdommer
- kan utvikle tjenester til personer med demens og eldre med psykiske sykdommer i tråd med kunnskapsbasert praksis og i samarbeid med andre faggrupper, kommunale tjenestetilbud, brukerrepresentanter, pårørende og frivillige
- kan utvikle kvaliteten på tjenester til personer med demens og eldre med psykiske sykdommer
- kan utvikle tjenestetilbudet til personer med demens og eldre med psykiske sykdommer gjennom kunnskapsdeling, faglig veiledning, faglig/etisk refleksjon på arbeidsplassen

4.0 Praksis - læringsutbytte

Praksis fordeler seg jevnt gjennom hele studieløpet, jamfør tabell om studiets organisering,

8.1. Læringsutbyttene er beskrevet som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Praksis gjennomføres oftest på egen arbeidsplass.

14.1 Læringsutbytte i praksis

Emne 1. Livskvalitet
<p>Kunnskap: Studenten har kunnskap om livskvalitet som begrep.</p> <p>Ferdigheter: Studenten kan anvende QUALID som observasjonsverktøy for å vurdere livskvalitet i daglig samhandling med pasienten</p> <p>Generell kompetanse: Studenten kan utføre arbeidet med utgangspunkt i brukerens/pasientens perspektiv, med respekt for enkeltindividets verdi og verdighet</p>
Emne 1. Etikk og samhandling
<p>Kunnskap: Studenten har kunnskap om menneskesyn, menneskerettigheter, yrkesetiske prinsipper og retningslinjer og etisk refleksjon knyttet til arbeid i helse- og omsorgssektoren</p> <p>Ferdighet: Studenten kan delta i etisk refleksjon gjennom å anvende en problemløsningsmodell</p> <p>Generell kompetanse: Studenten har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk gjennom refleksjon over egen atferd og kommunikasjon i situasjoner med pasienter/brukere, pårørende og kollegaer</p>
Emne 2. Kartlegging av funksjonsevne hos en person med kognitiv svikt/demens
<p>Kunnskap: Studenten har kunnskap om og kjenner igjen symptomer ved kognitiv svikt hos personer med demens og hvordan dette påvirker personens funksjon i dagliglivets aktiviteter</p> <p>Ferdighet: Studenten kan kartlegge funksjon, ressurser og atferd ved å bruke OBS-demens kartleggingsverktøy</p> <p>Generell kompetanse: Studenten reflekterer over hvordan en person med kognitiv svikt kan oppleve mestring i dagliglivets aktiviteter</p>
Emne 2. Kartlegging av smerte med MOBID - 2
<p>Kunnskap: Studenten har kunnskap om smerte og smertevurdering</p> <p>Ferdighet: Studenten kan observere, kartlegge og rapportere smerte ved å bruke MOBID-2 – kartleggingsverktøy</p>

Generell kompetanse: Studenten har forståelse for hvordan smerte påvirker pasientens situasjon og samhandler for å finne løsninger

Emne 2. Forståelse av atferdsmessige og psykologiske symptomer

Kunnskap: Studenten har kunnskap om APSD og om prosessen frem til et tvangsvedtak.

Ferdighet: Studenten kan kartlegge utfordrende atferd ved hjelp av NPI og RA-skjema, og identifisere behov for tilrettelegging og tillitsskapende samhandling.

Generell kompetanse: Studenten er bevisst sitt faglige, juridiske og etiske ansvar, fremmer tillitsskapende samhandling og støtter opp under pasientens medvirkning for å begrense bruk av tvang

Emne 2. Delirium

Kunnskap: Studenten har kunnskap om delirium og har innsikt i relevante kartleggingsverktøy

Ferdighet: Studenten kan observere og kartlegge symptomer på delirium, og rapportere ved mistanke om delirium

Generell kompetanse: Studenten har forståelse for hvordan delirium hos eldre påvirker funksjon og atferd, og betydningen av miljøfaktorer i forebygging og behandling

Emne 2. Depresjon og angst

Kunnskap: Studenten har kunnskap om hvordan depresjon og angst i eldre år påvirker personens funksjon og livskvalitet, og hvordan utredning, kartlegging og diagnostisering har betydning for forebygging, omsorg og behandling

Ferdighet: Studenten kan anvende kartleggingsverktøy, tolke og rapportere resultatene, og samtale med en pasient med depresjon og/eller angst om hvordan situasjonen oppleves

Generell kompetanse: Studenten har forståelse for hvordan depresjon og angst i eldre år påvirker funksjonsnivå og de grunnleggende psykologiske behov

Emne 3. Fordypningsoppgave. Pasienten og pårørendes situasjon

Kunnskap: Studenten har kunnskap om modeller og kartleggingsverktøy som bidrar til å forstå og vurdere pasientens situasjon. Studenten har kunnskap om pårørendes situasjon

Ferdighet: Studenten anvender kartleggingsresultatene og bruker den utvidete modell for å forstå pasientens situasjon. Studenten planlegger og gjennomfører en pårørendesamtale

Generell kompetanse: Studenten har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk ved å anvende prinsippene i personsentrert omsorg i relasjon med pasient og pårørende

Emne 4. Miljøtiltak i praksis

Kunnskap: Studenten har kunnskap om tilrettelegging av støttende sosialt og fysisk miljø. Studenten har kunnskap om observasjon, kartleggingsverktøy, holdningsplan, refleksjon og evaluering

Ferdighet: Studenten kan anvende kunnskap om å tilrettelegge for et støttende sosialt og fysisk miljø

Generell kompetanse: Studenten kan utføre personsentrert miljøtiltak ved å kartlegge, identifisere, planlegge, utforme, iverksette og evaluere, slik at pasienten opplever mestring og trygghet i dagliglivets aktiviteter

Emne 4. Fysisk aktivitet

Kunnskap: Studenten har kunnskap om hvordan fysisk aktivitet påvirker funksjon, fallrisiko og livskvalitet

Ferdighet: Studenten kan observere og kartlegge pasientens fysiske funksjon og fremme motivasjon til å gjennomføre fysisk aktivitet

Generell kompetanse: Studenten kan tilrettelegge og gjennomføre fysisk aktivitet som miljøtiltak for pasienter/brukere

Emne 4. Måltidet som miljøbehandling

Kunnskap: Studenten har kunnskap om miljøtiltak som inngår i måltidets gjøremål

Ferdighet: Studenten kan observere og kartlegge og jobber ressursorientert med å tilrettelegge måltidet fysisk og sosialt

Generell kompetanse: Studenten kan tilrettelegge og gjennomføre miljøbehandling i måltidet

Emne 4. Aktivitet – samarbeid med frivillige

Kunnskap: Studenten må ha kunnskap om metoder og tiltak som fremmer samarbeid med pårørende og frivillige

Ferdighet: Studenten kan samarbeide med pasienten og frivillige

Generell kompetanse: Studenten kan utføre miljøtiltak på egen arbeidsplass i samarbeid med andre faggrupper, brukerrepresentanter, pasienter, pårørende og frivillige

Emne 4. Kunnskapsdeling om miljøbehandling

Kunnskap: Studenten har kunnskap om veiledning og pedagogiske prinsipper innen planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning

Ferdighet: Studenten kan finne informasjon og fagstoff som er relevant og gjennomføre undervisning og veiledning i målrettet miljøbehandling

Generell kompetanse: Studenten kan utvikle opplæringstiltak om bruk av miljøbehandling gjennom kunnskapsdeling, faglig veiledning og refleksjon på arbeidsplassen

Emne 5. Eksamen: Miljøbehandling i praksis

Kunnskap: Studenten har kunnskap om personsentrert miljøbehandling og kan grunngi faglig, etisk og juridisk den valgte miljøbehandling

Ferdighet: Studenten kan planlegge, gjennomføre og evaluere individrettet miljøbehandling og deltar i faglige og etiske refleksjoner

Generell kompetanse: Studenten kan utføre individrettet miljøbehandling på egen arbeidsplass, reflektere over egen praksis som omsorgsgiver og kritisk vurdere hvorvidt miljøbehandlingen fremmer god omsorgspraksis